

ഇന്ത്യൻ സിനിമയിലെ അതികാരം

സിനിമയിൽ മനുഷ്യർ അതിജീവിക്കുന്നത്

| എ. പാരമുത്രദാസ് |

സാധാരണ മനുഷ്യർ ജീവിതത്തിൽ അതിജീവിക്കുന്നതിന്റെ
ദൃശ്യസാക്ഷ്യങ്ങളാണ് മുണ്ടായിരുന്ന ചിത്രങ്ങളും
അടിവരയിട്ടുന്ന പ്രമുഖ സിനിമാനിരുപക്കന്നായ ഫേബ്രൂറി

ഈ സിനിമയിലെ നവതരംഗത്തിനു തുടക്കം കുറിച്ച ചലച്ചിത്രം എന്നു പത്രപ്രവർത്തകർ വിശ്വേഷിപ്പിച്ച ‘ഭൂവൻ ഷോ’ (1969) സംവിധാനം ചെയ്ത മുണ്ടായിരുന്ന ഒരു മാസം മുണ്ടായിരുന്നതിൽ മനുഷ്യരുടും വയസ്സും തികയുകയാണ്. സെന്റിനേജ് ഏറ്റവും ഒടുവിലത്തെ ചിത്രമായ ‘നമ്മുടെ ഭൂമി’ (അമർ ഭൂവൻ) പുറത്തിരിക്കിയിട്ട് പതിനൊന്നു വർഷം പിന്നിട്ടിരിക്കുന്നു. സത്യജിത്ത് റായിയുടെ ‘പമേരി പാഞ്ചാലി’ പുറത്തിരിക്കിയിട്ട് പതിനിഞ്ചിൽ 1955-ൽ തന്നെയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദ്യചിത്രമായ ‘രാത്രിബോർ’ എന്ന ബഹുഭാഷി സിനിമയും പുറത്തിരിക്കിയത്. ബഹുഭാഷി, ഹിന്ദി, ഓറയ്, തത്ത്വജ്ഞാനികളിലൂടെയി മനുഷ്യരുടും മുഴുനീളു കമാചിത്രങ്ങൾ സംവിധാനം ചെയ്ത മുണ്ടായിരുന്നതിൽ 2005-ൽ ഫാൽക്കേ അവാർഡിന്

അർഹനായി. എഴുപതുകളിലും എൻപത്തുകളിലും കലാസാഹിത്യത്തിലും ചലച്ചിത്ര പ്രണയികളും ആയ മലയാളി യുവാക്കൾക്കിടയിൽ വലിയ ആവേശമായിരുന്ന സെൻ, എൻപത്തുകളുടെ ആദ്യ പകുതിയിൽ കേരളത്തിൽ വന്നതുകൂടി കുറുക്കിയിരുന്ന അനുഭവക്കും സിനിമ എടുക്കാനായിരുന്നു. ആദ്യ മായി കേരളത്തിന്റെ അന്താരാഷ്ട്ര ചലച്ചിത്രമേള (IFFK) ലൈഫ് എം. അച്ചീറ്റമെൻഡ് അവാർഡ് നൽകി ആദിരിച്ചത്, 2009-ൽ സെന്റിനെ ആയിരുന്നു.

സെന്റിനേജ് ഏറ്റവും മികച്ച ചിത്രമന്നു നിരുപകരിക്കിയ പിലർ കുറച്ചുനാശിയിൽ ‘പരിഞ്ഞ’ (1982) കാൻ ചലച്ചിത്രമേളയിൽ 1983-ൽ ആദരിക്കപ്പെട്ടത്, ജൂറി പ്രൈസിന് അർഹത നേടിയിട്ടാണ്. വെനീസ്, ബെർലിൻ, ഷി

കാബഗാ, മോസ്കൊ, കെയ്ററാ, കാർഡാലാ വിവാഹി തുടങ്ങിയ അന്താരാഷ്ട്ര ചലച്ചിത്രമേളകളിൽനിന്ന് നിരവധി അംഗീകാരങ്ങൾ നേടിയിട്ടുള്ള മുണ്ടായിരുന്ന സിനിമകൾ, കാൻ ചലച്ചിത്രമേളയിൽ മുന്നുവട്ടം പാഠി ഓറിന് നോമിനേഷൻ ചെയ്ത പ്രൈട്ടിക്സ്. മികച്ച സംവിധായകനുള്ള ഓഫീസ് അവാർഡ് നാലുവ ട്രിബൂൺ മികച്ച തിരക്കമാക്കുത്തിനുള്ള ഓഫീസ് അവാർഡ് മൂന്നുവട്ടവും നേടിയ മുണ്ടായിരുന്ന 2002-ൽ കെയ്ററാ ഹിലിം ഫെസ്റ്റിവൽ ആദിരിച്ചത്, മികച്ച സംവിധായകനുള്ള സിൽവർ പിരമിലെ നൽകിയാണ്.

സെന്റിനേജ് ഔർപ്പതാമാനത്തെ ചിത്രമാണ് ‘ഭൂവൻ ഷോ’. ഹിലിം ഫെസ്റ്റിവലിന് കോർപ്പറേഷൻ നൽകിയ എടുപ്പേജുള്ള ഒരു രൂപരേഖയിൽ (outline) നിന്നാണ്, വേണ്ടതു

മുഖ്യമാർഗ്ഗ സെൻറ |

ഭൂവണ്ണ ഷൈം (1969) എന്ന ചിത്രത്തിൽ നിന്ന്

மளையற்றிடி (improvisation)-க
ஐப்போனிசீட், லொகேஷன் ஆட்டு
அடிலூட, குரின்த முதல்முடக்கில்,
ஸௌர் தலை ஹு அடுபு ஹின்பிரா
நிர்மிசுத். வங்ஶாலி நகஙு நாட
கக்குத்தூமாய உத்பவத்தின்றி ஹு
அடுபு ஹின்பிராத்திலெ நாயிக்கை
அவதற்பிழிசுத் ஸுஹாஸினி முலை
அறியிருந்து. பிளிக் ‘லாகா’ தூட
அடிய நிரவயி சித்தண்ணிலெ அலி
நேட்டியு. அருப்பதோல் யோகை
மெஞ்சிக்ஜூட நிர்மாதாவுமாயி
மானிய முலையுடெ அடுபு ஸினிமயு.
‘இவளி ஹோ’ அறியிருந்து. ஹந்துக்
ஸமாநர ஸினிமயிலெ ப்ரமுவ சரை
யாஸாநக்காய கெ.கெ. மஹாஜூந்,
ப்ரமுவ ஸங்கிதஹனங்கு நால் ஸௌர்
சித்தண்ணிலெ ஸஂசீத ஸ.வியாய
க்குமாய பளியிர் விஜயராஜவ
ராவு ஏற்கிவருகென்று. அடுபு சித்த
திலூட்டயான் அவிதாக் ஷப்டாங்
ஸினிமயிலேயக்கு கடங்குவருந்தன்.
அத்தாவது அவியை அடுபு சித்த
யின் தோர அவிதாக் ஹந்துக் ஸினி
மயிலெதென அத்தாக் கொடு
ஹு சித்தத்திலெ காரணே ரங்கா
வினிக்குமாற மொத்த வருந் அத்தூ
ந(voice over) திலூட்டயான். ஸ.வி
யாயக்கங்கு நிரவுஸயத்தினு வசனை
யானாக்கு பெப்டுக் ப்ரதிபலமாயி
முக்குரு ரூபாய்க்குத்து செக்க ஸி.க
நிசுத். முளைச் சௌகிள்ள ஏற்கிவு

പ്രസന്നവും ജൗപ്പിയവുമായ ചിത്ര
മെന്നു വിശ്വേഷിപ്പിക്കാവുന്ന ഈ¹
സിനിമയുടെ മൊത്തം മുതൽമുടക്ക്‌
രണ്ടുലക്ഷം രൂപയായിരുന്നു.

നവതരംഗമെന്ന സൈൻസത്രംഗം

ഈ തിവ്യ തീരുമാനം സംഭവിച്ചതിൽ കൊടുക്കാതെ, വെറുതേയിലൂപ്പായ മുരഞ്ഞും കുടുംബി ടുത്തക്കാരന്നുമായ ‘ഭൂവൻ ഷോ’ എന്ന ഒരു ഉന്നത ഉദ്യോഗസ്ഥനെ ഗവർണ്ണർ എന്ന ശുജാതാതിലെ ഒരു നാടൻ പെൺകിടാപ് മെരുക്കിയെടുക്കുന്നതും അധികാരി തെല്ലു മനുഷ്യപ്പറ്റി ഇളവുന്നുമായി മാറ്റുന്ന ലഭിതമായ ഒരു കമ്പ, മുഖ്യധാര ഫിനി സിനിമയിൽ നിന്നും തിരഞ്ഞെടുത്തും വൃത്യസ്ഥായ ഒരു ആവാസം ശൈലിയിലൂടെ സംഖിയായകൾ ഇല്ലാ സിനിമയിൽ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ഏറ്റവും ദുരിതാന്തര ചിത്രമായ ‘അമർ ഭൂവനിൽ’ അടക്കം ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന സെൻ സിനി മകളുടെ പൊതുമുദ്രയായി കരുതാവുന്ന വോയ്സ് ഓവർ തന്നെയാണ് ഇല്ലാ ആവാസം ശൈലിയിലൂടെ ഒരു മുഖ്യപ്രടക്കം. കർത്തവ്യനിർവ്വഹണ തിരിൽ ശുംഗകാന്തി പുലർത്താത്ത സന്താം മകനെ ജ്ഞാനിയിൽനിന്നും പുറത്താക്കിയ കണിഞ്ഞക്കാരൻ ഉദ്യോഗസ്ഥനെ ശബ്ദപ്രപാതത്തിലൂടെ ബാച്ചൻ പരിചയപ്രടുത്താനും ഒരു സന്ദർഭം, കൊടുക്കളിലെ അവിവാൾ ചുറ്റിക്കുള്ളിലൂതുന്ന ‘ഇങ്കിലിബാൾ സിനാബാർ’ അല്ലെങ്കിൽ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച അമേരിക്കയുടെ കോലങ്ങൾ. പിന്നീടാണ് ഒരു സിനിമാ പോസ്റ്റർ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടുന്നത്. അല്ലവെങ്കിലും ധാരണിയായ സുന്ദരിയുടെ പോസ്റ്റർ റിനു ചുവട്ടിലായി സിനിമാ കർമ്മാഞ്ചകളുടെ ഡിമാൻഡുകൾ ബംഗാളിയിൽ ഏഴുതിവെച്ചിട്ടുണ്ട്. സിനിമാ പ്രദർശനം. അനുവദിക്കുകയില്ല എന്ന തൊഴിലാളികളുടെ മുന്നറയിപ്പ് പോസ്റ്റർ മുകളിൽ, ശബ്ദപ്രപാതത്തിൽ മുഴങ്ങുന്നു. ഈ ഫോക്കു മെമ്പറിൽ ഷോട്ടുകളെ തുടർന്നുവരുന്നത്, ഏറെ കാലമായി ബംഗാളിനുപുറത്തു ജീവിക്കുന്നുവെങ്കിലും ബംഗാളിത്തും നഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത, വിശുദ്ധ ബംഗാളിയായ, സന്തമായ ഒരു ശ്വേരോക്രാറ്റിക്ക് ലോകത്തിൽ ജീവിക്കുന്ന ഭൂവൻ ഷോമിണെ ആണ്. ഈ ലോകത്തിന്റെ യാമാർ തമ്മേ? ഉദ്യോഗസ്ഥ മേധാവിയുടെ പേരെഴുതിയ മുൻകുമുനികളെ ആട്ടനു ചെറുവാതിൽ തണ്ടകൾ,

திடில், ஹயாஸ் வருந்த ஸோஙார் பவங்காஜினிக்கிஙாஸ் எனும் விச தீக்கரிக்கூடுந்திகிடக்கல், ஸாயார் ஸாதியின் ஒரு நியோரில்லிங்ஸ் ஸினிமதிலே ராய் ஸினிமதிலே பதிவில்லாதத் திடியில், ஸுவாவி குமாய் குமத்யுடை எழுகிளென் அவுக ஸிச்சுகொள்க், பவங்காஜிரெ, கொல் கை நடையூடெ விவி யடுசூணைச் சுப்பியாய்கள் அவுதிரிப்பிக்கூடுநூ, விவேகாநாஸ்ரே, ரஹிழங்காம் டா ஜோரிரெ, ஸதுஜித் ராயியூடெ, பஸ்யிற் ரவிஶகரிரெ, ஸோஙார் பவங்காஜினிக்கிஙாஸ் ‘தூவள் ஷோ’ வருந்த ஏன் தூசூணைச் சுக்கமை கூநூ. ஏநால், ஸோஙார் பவங்காஜிரெ ஸமகாலியிர் பரித்ரெ. ஸங்கி ஹபிடெ அவுஸானிப்பிக்கூநில்லே, குமாடக்கூடுந பஶுவாதைலூ ஸுஜிராத்தில் லெ ஸ்ராமமாஸாகிலூ. நாயக்காய ஸ்வூரோக்ராஸ்மாயி ஒரு பெருவழில்லே ஏக்கிலூ. பவங்காஜிரெ பிரதெ பூர்ண மாகுந்த பொலிஸ் வெளிவெப்பி ரெ, ஸவ்வாத்திலூ. க்ஷுதிதமாய பவங்காஜி யூவதுத்திரெ தூசூணைஜிலூ. ஆன்க் ப்ரஸாரிக்கூடுந ஒரு யூவாவ், யாராத் ஸ்ரீக்கஶ் பக்கடுக்கூடுந ஜாம, கொட்டிக்கலீல அரிவாஸ் சூரிக, உச்சத்திலூயருந் ‘ஹகிலாவு ஸிங்ஙவாக் அலூக்கஶ் உயர்த்திப்பி டிசு அமேரிக்கயூடை கோலங்கள். பின்கொள் ஒரு நினிமா போர்ஜூர் அவுதிரிப்பிக்கைப்பெட்டுநால். அல்லவது யாளினியாய ஸுங்கியுடை போர்ஜூர் நிங் சூப்டிலாயி ஸினிமா கர்மசாரிக்கூடுந யிமாஸ்கஶ் பவங்காஜிலை ஏழுதிவெசிட்டுகள். ஸினிமா பார்ஸன் என. அநூவதி க்கூக்கயிலூ ஏற்ற ஏதாளிலாஜிக்கலூடை முடானியிலூ போர்ஜூரிக் முக்களில், ஸவ்வாபமாட்டில் முடங்கூநூ. ஹப் யோக்கூ மெந்தி ஷோடுக்கலை தூட்டுந்துவருந்த, ஏரெ காலமாயி பவங்காஜினு பூர்த்தை ஜீவிக்கூநூவெக்கிலூ. பவங்காஜினத் தங்கள்பெட்டிக்கில்லாதத், விழுஷ பவங்காஜியாய, ஸாதமாய ஒரு ஸ்வூரோக்ராஸ்கஶ் லோக்கத்தில் ஜீவிக்கூந டூவள் ஷோமி னெ ஆன்க் ஹப் லோக்கத்திரெ யாமார் தவுமோ? உதேயாரஸம மேயாவியூ எட பேரஷுதிய முக்கூ முளிலெ ஆட்டுந செருவாதித்த துள்ளக்கஶ்,

മുൻകുമാരനെ എക്സി കുട്ടിവീഴ്ച കുറുട്ട് മേശപ്പുരാതത്തിക്കൊണ്ടിരക്കുന്നതും ഒപ്പിട്ടു തീർന്നുകൊണ്ടിരക്കുന്നതുമായ പദയലുകൾ, കുന്നുകുട്ടനെ ഫയലുകൾ, ശബ്ദങ്കുന്ന ലെലിപ്പോൾ. ഈ ലോകം അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടുന്നത് അനിമേഷൻ ദുർഘട്ടങ്ങളിലും ദയവും ശബ്ദവും മൂലം ഉത്തരവും യോഗ്യമായ രീതിയിലും. (ശബ്ദപമ്പത്തിനു സിനിമയിൽ സവിശേഷമായ ശ്രദ്ധ നൽകാനുള്ള സെൻസർ സിനിമയിലേയും കടന്നുവന്നത് ഒരു രൂപ്യഭ്യാസയാത്രിലെ സാംഭവം പ്രസാർക്കംഗിൽ ജോലി ചെയ്യുകൊണ്ടായിരുന്നു).

വന്നപ്പോൾ കമ്പയും എടുപ്പേണ്ണിൽ രൂപരേഖയും ഒട്ടവിൽ സിനിമയുടെ ദുർഘട്ടങ്ങളും പരിശീലനം ചെയ്യുന്നതിനു ചീതമായി പുരത്തിരഞ്ഞിയപ്പോൾ നിരുപകരുടെ ശ്രദ്ധ പിടിച്ചുപറ്റി എന്നു മാത്രമല്ല, കച്ചവടവിജയം നേടുകയും ചെയ്യും. ഈ ചിത്രത്തെ മുൻനിർത്തി തനിക്കുണ്ടായ ഒരു അനുഭവം സെൻസർ എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. ഒരു ടാക്സിക്കാരിൽ ബോംബേയിലും ദയത്തെ ചെയ്യുകയായിരുന്നു സംവിധാനകൾ. അൻപതു കിലോ മീറ്റർ യാത്രയിലുടനീളം ബൈവർ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടയിരുന്നു. ഒടുവിൽ സംവിധാനകൾ, ഇപ്പോൾ കളിക്കുന്ന ഒരു സിനിമ, പക്ഷികളെയും ഒരു പെൺകുട്ടിയെയും കുറിച്ചുള്ള സിനിമ കണ്ണുവോ എന്നു ചോദിച്ചു. “കണ്ണിട്ടുണ്ട്. ഒരു കൂണം പിലി..” പെട്ടെന്ന് അയാൾ ബ്രേബ്യക്ക് ചവിട്ടി. “മൃഥാർഥസെൻ ആണോ?” എന്നു ചോദിച്ചു കൈകൊടുത്തു, എല്ലാം സൊടിയിട്ടിൽ. പിറകിൽനിന്ന് കാരുകൾ ഹോണ്ടിച്ചുകൊണ്ടുന്നു. യാത്രയിലെ പിന്നിട്ടുള്ള പത്തുഓണിൽ അയാൾ ഒരക്കരം പോലും ഉരിയാടിയില്ല. മാത്രമല്ല, ആ അൻപതു കിലോമീറ്റർ യാത്രയുടെ വാടക മേടിക്കാനയാൾ വിസ്തുമതിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇന്ത്യൻ സിനിമയിലോരു നവതരംഗമുണ്ടാകുന്നു എന്നു പത്രങ്ങളിലെ നിരുപകൾ വിശേഷിപ്പിച്ചപ്പോൾ പ്രതികരിച്ചുവരിൽ പ്രമുഖനായിരുന്നു സത്യജിത് റായ്. മൺികൗളിന്റെ ‘അവിദ്’യെ വിമർശിച്ച അതേ ലേവന്തതിൽ ഒരു ചെറിയ

വണ്ണിക, റായ് ‘ഭൂവൻ ഷോമി’നെ വിമർശിക്കാനായി മാറ്റിവെച്ചു. ഇന്ന പ്രിയ സിനിമയുടെ ഘടകങ്ങളാണ് സെൻസർ ചിത്രത്തിന്റെ വിജയത്തിനുനിബന്ധമായി റായ് കബൈന്തതിയത്. പ്രസാന്നവതിയായ നായികയും, കാതുനിറയ്ക്കുന്ന പശ്ചാത്യലസംഗ്രഹിതവും ലളിതവും ആശ്രമ സഹലികരണത്തിനുതകുന്നതുമായ കമയും ആയിരുന്നു റായിയുടെ കാഴ്ചപ്പൂർവ്വിടിൽ ഇരു ഘടകങ്ങൾ. ഒരു നാടൻ പെൺകൊടി ഒരു ദുഷ്കിച്ച ഉദ്യോഗ സമന്വിച്ച മനമാറ്റണബാക്കുന്നു (Big Bad Bureaucrat Reformed by Rustic Belle) എന്ന ഹോളിവുഡ് സിനിമയുടെ ഫോർമുല തന്നെയാണ് ചിത്രത്തിൽ സികിരിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്നായിരുന്നു റായി സാമൂഹികയാണ്. റായിക്കു കയില്ല. അധികകാലം തനിനി ജീവിക്കുകയില്ല” എന്നും ഘടകൻ കുട്ടിച്ചേര്ത്തു. “കുട്ടി നിരുത്തുനില്ല എങ്കിൽ എങ്ങനെയാണ് ജീവിക്കുക” എന്ന് ശീതാ സെൻസർ ചോദിച്ചപ്പോൾ, “ഈനി കുട്ടിക്കുകയില്ല” എന്ന് ആവർത്തിച്ചുപറഞ്ഞ ഘടകൻ, സെൻസറനു

വൈശശ ശാവൻ (1960)

മുതയ (1976) എന്ന ചിത്രത്തിൽ നിന്ന്

പൂജ്യത്വത്താട നോക്കി. “മുണ്ടാൻ എന്ന് ആളു കേമനാണ്, പക്ഷേ, അയാളുടെ ‘ഭുവൻ ഷോ... ഫു’” (Mrinal Sen is a wonderful man, but his ‘Bhuvan Shome’... Phew!). കമ പറയുന്നതിനിടയ്ക്കു കാര്യം പറയാനായി കമയുടെ ഒരുക്കു തട മൂപ്പെടുത്തുന്നതിൽ തെല്ലും അനന്ത ചിത്രം കാണാതെ സംവിധായകൻ, പ്രീസ് ഷോട്ടുകളും അനിമേഷനും കമയ്ക്കു പുറത്തുനിന്നൊരാൾ ശബ്ദപമത്തിലുടെ നൽകുന്ന ആവൃത്തങ്ങളും ഉദാഹരായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിൽ ‘നവതരം’ പാത തുടരുന്ന സംവിധായകൻ, ‘ഭുവൻ ഷോ’ എന്ന വ്യത്യസ്ത പുലർത്തിയ നിന്നിച്ചിത്രം, വേശിയ അവാർഡുകൾ പ്രവൃത്തിച്ചുപ്പോർ മുന്നു വിഭാഗത്തിലാണ് ബഹുമാനിതമായത്. മികച്ച നടക്ക (ഇല്ലത് ദത്ത്), മികച്ച സംവിധായകൻ, മികച്ച ചിത്രം.

ബൈശ്വ ശ്രാവൺ

ശ്രദ്ധയമായ ഒരു എന്ന് ചിത്രമാണ് 1960-ൽ പുറത്തിരിങ്ങിയ ‘ബൈശ്വ ശ്രാവൺ’. ഒരു പരാജയം എന്ന് സംവിധായകൻ തന്നെ വിശ്വാസിപ്പിക്കുന്ന ‘രാത്രിബോറി’നും നെഹർഡിനും ഇക്കിലും റിലീസ് ചെയ്ത മുന്നു പർഷ്ണം കഴി നെപ്പോർ മുന്നു മാസത്തേയ്ക്കു നിരോധിക്കപ്പെട്ട ‘നീൽ ആകാശേൻ നീചേ’യ്ക്കും ശേഷം മുന്നാമത്തെ എന്ന് ചിത്രമായി ഇരു അഭിയ ‘ബൈശ്വ ശ്രാവൺ’, വെനീസ് ചല

ചീതമേളയിലും ലണ്ടൻ ചലച്ചിത്രമേളയിലും പ്രദർശിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. മൂന്നുനിലെ പ്രശ്ന ചലച്ചിത്ര നിരുപകനായ ജോർജ്ജ് സദാചലിന് ചിത്രം ഇഷ്ടപ്പെട്ടു. തീവണ്ടിയിലെ വഴിവാണിക്കാരനായ ഭർത്താവും പ്രായത്തിൽ കുടുതൽ ഇഷ്ടപ്പുമുള്ള അയാളുടെ സുന്ദരിയായ ഭാര്യയും തന്മീലുള്ള ബന്ധത്തിലെ സാന്നിദ്ധ്യവും ആനന്ദവുമാണ് ചിത്രം ആദ്യപകുതിയിൽ ചിത്രീകരിക്കുന്നത്. ആ സന്ദർഭവും ആനന്ദവും അനുഭവിച്ച അവർ ഉത്സവപ്പോലെ ആർക്കൂട്ടത്തിനും ചുട്ടിനടക്കുന്നതിനും ചെറുസാധനങ്ങൾ വാങ്ങിയും അലങ്കരിച്ചു. ചുട്ടിനടക്കുന്നതിനും ഒരു കൊടുക്കാട്ടകനുവരുന്നത്. വീടിൽ മടങ്ങിയെ തുമ്പോൾ തകർന്ന വീടുനടയിൽ മരിച്ചുകിടക്കുന്ന അമ്മ. തീവണ്ടിയിൽനിന്നു വിനുപറിക്കു പറ്റിയ ഭർത്താവ് പിനീട് വീടിൽ വെറുതെ ഡിപ്പായി. ദാരിദ്ര്യവും ക്ഷാമവും നാട്ടിലും വീടുലൈമത്തുന്നത് ഇതിനിടയ്ക്കാണ്. (ചിത്രത്തിലെ ഒരു പ്രധാനം, ഒരു ചെറുപ്പുകാരനുമായി മത്സരിച്ചു എന്നക്കീളോടിച്ചു നായകനെ പരാജയമായിരുന്നതിന്റെ കമയാണ്). ദാനവത്യത്തിന്റെ മധ്യരവും സാന്നിദ്ധ്യവും മരണത്തുപോകുകയും മുന്നുമുറപ്പും സാലാർഷവും പെരുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഒരുന്നാൾ ഭർത്താവിഞ്ചേ ഉംബു കഴിയുന്നോൾ വിളി നിരോധിക്കാത്ത ഭാര്യക്ക് കലത്തിൽ ഉള്ളാനായി ബാക്കിയുള്ളതും ഒരു പിടിചോറു മാത്രമാണ്. അവരത് കലത്തിലേയ്ക്ക് തിരിച്ചിട്ട് വെള്ളമാഴിച്ച് അടച്ചുത്ത് വയ്ക്കുന്നു. പിനീടാരിക്കാൽ നാം കാണുന്നത് ഭർത്താവ്,

ക്ഷാമത്തിൽ എത്ര പേരെ മരിച്ചു എന്ന് കണക്കെടുക്കുന്നതിലും മുടി ശരിയായും കാത്തിരിക്കുന്നതു കാണിക്കുന്നതിലും മരിച്ച പെൺകുറേ മുല ചപ്പിവലിക്കുന്ന ക്ഷാമത്തിന്റെ പ്രതിരുപമായ കുണ്ടിനെന അവതരിപ്പിക്കുന്നതിലും ആയിരുന്നില്ല താൻ തല്പരനായിരുന്നതെന്ന് എൻ സംഖ്യായകൻ വിശദീകരിക്കുന്നു.

ലട്ടക്കിന്റെ ‘സുവർണ്ണവേവ’ തിലും രാധിയുടെ ‘ചാരുലത’ തിലും നായികമാരെ അവതരിപ്പിച്ച മാധവി മുവർജ്ജി, പതിനാറാമത്തെ വയസ്സിലും തന്റെ ആദ്യചിത്രമായ ‘ബൈശ്വ ശ്രാവൺ’-ൽ നായികയായത്. ചെറുപ്പുകാരിയും സുന്ദരിയും തീവണ്ടിയിലെ വാണിഭക്കാരനായ ഭർത്താവും തമിലുള്ള ബന്ധത്തിലെ സാന്നിദ്ധ്യവും ആനന്ദവുമാണ് ചിത്രം ആദ്യപകുതിയിൽ ചിത്രീകരിക്കുന്നത്. ആ സന്ദർഭവും ആനന്ദവും അനുഭവിച്ച അവർ ഉത്സവപ്പോലെ ആർക്കൂട്ടത്തിനും ചുട്ടിനടക്കുന്നതിനും ചെറുസാധനങ്ങൾ വാങ്ങിയും അലങ്കരിച്ചു. ചുട്ടിനടക്കുന്നതിനും ഒരു കൊടുക്കാട്ടകനുവരുന്നത്. വീടിൽ മടങ്ങിയെ തുമ്പോൾ തകർന്ന വീടുനടയിൽ മരിച്ചുകിടക്കുന്ന അമ്മ. തീവണ്ടിയിൽനിന്നു വിനുപറിക്കു പറ്റിയ ഭർത്താവ് പിനീട് വീടിൽ വെറുതെ ഡിപ്പായി. ദാരിദ്ര്യവും ക്ഷാമവും നാട്ടിലും വീടുലൈമത്തുന്നത് ഇതിനിടയ്ക്കാണ്. (ചിത്രത്തിലെ ഒരു പ്രധാനം, ഒരു ചെറുപ്പുകാരനുമായി മത്സരിച്ചു എന്നക്കീളോടിച്ചു നായകനെ പരാജയമായിരുന്നതിന്റെ കമയാണ്). ദാനവത്യത്തിന്റെ മധ്യരവും സാന്നിദ്ധ്യവും മരണത്തുപോകുകയും മുന്നുമുറപ്പും സാലാർഷവും പെരുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഒരുന്നാൾ ഭർത്താവിഞ്ചേ ഉംബു കഴിയുന്നോൾ വിളി നിരോധിക്കാത്ത ഭാര്യക്ക് കലത്തിൽ ഉള്ളാനായി ബാക്കിയുള്ളതും ഒരു പിടിചോറു മാത്രമാണ്. അവരത് കലത്തിലേയ്ക്ക് തിരിച്ചിട്ട് വെള്ളമാഴിച്ച് അടച്ചുത്ത് വയ്ക്കുന്നു. പിനീടാരിക്കാൽ നാം കാണുന്നത് ഭർത്താവ്,

മുണ്ടാർ സെൻ: സിനിമയിൽ സവിശേഷമായ പരിചരണങ്ങൾ

വീട്ടിൽ അരിയില്ല എന്നത് കലത്തിൽ ഇന്നിയാകെ അവശേഷിക്കുന്നത് ഒരു പിടിയർ മാത്രമാണെന്നത് തിരിച്ചിറയുന്ന ഒരു രംഗമാണ്. ഒരു പിടി പോലും തികച്ചില്ല അതെന്നു നാമ പ്രോശ്ര തിരിച്ചിറയുന്നത് സംവിധായകരുൾ സവിശേഷമായ പരിചരണ ശൈലിയിലൂടെയാണ്. ശബ്ദപ്രാണികളിൽ കലത്തിലേയ്ക്കു വീഴുന്ന ഒറ്റയോറു അറിമിനികളുടെ ശബ്ദം. ദൃശ്യത്വത്തിലേ, ഭർത്താവിരുൾ ശുന്മായ കരതലം.

വീട്ടിലെ ഈ ധാമാർത്ഥ്യത്തെ നാട്ടിലെ ധാമാർത്ഥ്യവുമായി വിളക്കിച്ചേര്ത്തവതരിപ്പിക്കുന്ന ശ്രദ്ധയായ മുന്നു രംഗങ്ങൾ ചിത്രത്തിലുണ്ട്. കലത്തിലെ ഒരുപിടി വറ്റിരുൾ രംഗത്തിനും മുൻപെ വരുന്നതാണ് ഇതിലെ രണ്ടാമത്തെ രംഗം. യുദ്ധവും ക്ഷാമവും വിദ്യുതമായ ഒരു ശബ്ദംഗാളി ശ്രാമത്തെ എങ്ങനെ ബാധിക്കുന്നു എന്നതിരുൾ ധാമാർത്ഥ്യം ശബ്ദം

പാതയിലും ദൃശ്യത്വത്തിലുമായി കലാപരമായ തീക്ഷ്ണതയോടെ സംബന്ധികൾ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. വീട്ടുമുറ്റത്തെയ്ക്കിടിഞ്ഞിവന നായിക മുകളിൽനിന്നുമൊരു വിമാന ശബ്ദം കേട്ടു തലയുറയർത്തുന്നു. തുടർന്ന് ഭർത്താവും തലയുറയർത്തുകയാണ്. കടന്നുപോകുന്നത് ഒരു യുദ്ധവിമാനമായിരിക്കണം. ദൃശ്യത്വത്തിൽ നമുക്കൽ കാണാനാകുന്നില്ലെങ്കിലും, വിമാനം കടന്നുപോകുന്ന ശബ്ദത്തിനു നേരുകൾ തല തിരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ദൃശ്യത്വത്വത്വത്തു നും പരുവുന്നത് അരി അളന്നിട്ടുന്ന തുലാസിരുൾ ഒരു തട്ടിരുൾ, ദൃശ്യമാണ്. കടയും മുന്നിൽ ആഞ്ഞാങ്ങളും കൂട്ടിക്കൊള്ളുന്നതു പെട്ടെന്നുങ്ങളും ഏല്ലാം കൂടുവിൽ കാഞ്ഞുനിൽക്കുകയാണ്. നായകനും കൂപിലുംജും ഒരു പെൺകുട്ടി കടയ്ക്കു മുന്നിൽ ഉംഗമത്തി വന്നുനിൽക്കുമ്പോൾ കച്ചവടക്കാരൻ നിർദ്ദാക്ഷിണ്ണം കടയും

വാതിലുകൾ കൊട്ടിയടയ്ക്കുന്നു. പെട്ടെന്നുതന്നെ കൂടു കഷ്ടിതരായ മനുഷ്യരുടെ ആൾക്കുട്ടമായി മാറുന്നു. പ്രതിഷേധശബ്ദങ്ങൾക്കാടുവിൽ നാം കാണുന്നത് നായകരുൾക്കൊണ്ടം തുടിക്കുന്ന മുഖമാണ്. തുടർന്നു വരുന്നത് വീട്ടുമുറ്റത്തിനിക്കുന്ന അയൽവീടിലെ കുഞ്ഞിരുൾക്കൊണ്ടു കരച്ചിലുമാണ്. (ചിത്രത്തിരുൾ അവസാന ഭാഗങ്ങളിൽ കുഞ്ഞിരുൾ തും നിലവിലി ആവർത്തനിക്കപ്പെട്ടുന്നുണ്ട്.) ശബ്ദപ്രാണത്തിൽ മാത്രമായി അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടുന്ന വിമാനരംഗം യഥാർത്ഥത്തിൽ മാറ്റാറു രംഗത്തിൽ തുടരുച്ച തന്നെയാണ്.

പുറംലോകം ഒരു ധാമാർത്ഥ്യമായി വീടിരുൾ അകാംപ്ലോക്കത്തിലേയ്ക്കുകടന്നുവരുന്നതിരുൾ തുണ്ണൻ സിനിമയിലെ ആദ്യരംഗങ്ങളിലെലാന്ന തിരിക്കണം തും സന്ദർഭം. വീടിരുൾ ഉമംത്തു വന്നിരുന്ന് ഭർത്താവ് ഭാര്യയോട് ഇരിക്കാൻ പറയുന്നു. ചിത്ര

അതിന്റെ അദ്യപക്ഷത്തിയിൽ അപ്പറാദം പങ്കുവെച്ച് അവർ ഇപ്പോൾ സങ്കച്ചേരി പഴിടുകയാണ്. ഇതിന്റെ നടപിലേയ്ക്കാണ് ഒരു ശമ്പം കടന്നുവരുന്നത്. അയല്ലത്തെ കരയുന്ന കുഞ്ഞിനെന്നും മടിയിലെടുത്തു മറ്റ് തതിരിക്കുന്ന നായികയും ഇന്ത്യൻരിക്കുന്ന നായകനും ഒരേ സമയം, ഈ ശമ്പംത്തിനു കാതുകൊടുക്കുന്നു. ആ ശമ്പം ഗ്രാമപാതയിലൂടെ കടന്നുപോകുന്ന മിലിട്ടറി ട്രക്കുകളുടെ യുദ്ധയാമാർത്ഥമായി പ്രേക്ഷകരായ നമുക്കിപ്പോൾ കാണാം. ഭാര്യയും ഭർത്താവും സാഹചരണം തുടരുന്നു. പശ്ചാത്തലശമ്പംമായി തെള്ളിടവിണ്ടും ട്രക്കുകളുടെ ശമ്പംവും കുഞ്ഞിന്റെ കരച്ചിലും ഇതിന്റെ തുടർച്ചയായിട്ടാണ് യുദ്ധവിമാനത്തിന്റെ ഇന്നുലെത്തിന്നത്.

ക്ഷാമവും ദുരിതവും വിശദ്ധാം
സഹിക്കാനാകാതെ അയൽവിട്ടു
കാർ നഗരത്തിലേയ്ക്ക് യാത്രയാ
യിക്കണ്ണെന്നു. നായിക വിട്ടിനക്കണ്ണ്
തനിച്ചായി. തുഞ്ഞിക്കിടക്കുന്ന ഒരു
ഇരുവുകൊള്ളത്തിൽ അവൻ പിടി
ക്കുന്നു, ആലോചനയിൽ മുഴുകുന്നു.
പ്രധിമിൽനിന്ന് അവൻ അച്ചതു
ക്ഷയായ ശുന്നതയിൽ നിറയുന്നത്,
അം ഇരുവുകൊള്ളത്താടിക്കൊണ്ടി
രിക്കുന്നതിന്റെ തരക്കമാണ്. ഇതി
ന്റെ തുടർച്ചയായിട്ടാണ് ചിത്രത്തിലെ
എറിവും പ്രധാനമെട്ടു ഒരു ദൃശ്യസ

သေသာ။ အသတ္တနဲ့ပြုကျပ်တဲ့
ပါတယ်လှောင် ဉာဏ်ပွဲရဲ့ ကတေသာပေး
ကျော်မှု ရွှေမာတတိတော်ကို၊ ကျော်မာတတိ
ရဲ့ ဒီကတယ်လောက်၊ စေဆာတော်
ကရာဇ်တော်လော်နဲ့ ယာတွေတိမြို့တဲ့
ကျော် အမေတ္တရတိမ်ကျော် ဂိုဏ်ပေါ်
ရယာလော်၊ အတူ ဂောက်ကိုလဲကျော်
ကာယ်ကို၊ အမေတ္တတော်ရဲ့ ဓမ္မ ပြတိ
ကျော် ဂိုဏ်သွေးမှုတိနှင့်အတူ
ပါ၍ ပါတယ်လဲ့ မင်အို ထောက်တဲ့
နှောက်လဲ၊ မွေးကို ပေးကိုလဲ မိမိ
ပါတယ်လဲ့ ပေးကိုလဲ ပေးကိုလဲ
‘ပေးပေး’ အသတ္တနဲ့ ကျော်မှု
အောင်တိတော်ကျော် ဉာဏ်ပွဲ
ရဲ့ ဓမ္မ ပွံ့ဖွံ့ဖွံ့ အတူ ကိုလဲ
ခေါ်ကတယ်လောက်၊ အတူ ကိုလဲ

സിനിമയ്ക്കുള്ളിലെ സിനിമ

സിനിമയ്ക്കുള്ളിലെ സിനിമ
യായും തന്റെ ഏറ്റവും കൂടുതൽ
അവാർഡുകൾ നേടിയ ചിത്രമായും
സെൻ വിശേഷിപ്പിക്കുന്ന ‘അകാ
ലേർ സാസ്യനെ’ (ക്ഷാമ. ടേടി),
‘ബൈപ്പ് ശ്രാവണി’-ന്റെ ഇരുപതു
വർഷത്തിനുശേഷമുള്ള ഒരു തുടർ
ചുയോ സമാനരമോ അയി കരുതാ
വുന്ന ശ്രദ്ധേയമായ ചലച്ചിത്രമാണ്.
മുപ്പത്തേഴു വർഷം മുൻപുണ്ടായ
ക്ഷാമത്തെക്കുറിച്ചുള്ള മുൻചിത്ര
തത്ത്വപ്പോലെ, ഇരു ചിത്രവും ആരം
ഭിക്കുന്നത് ഒരു തീവണിയുടെ ശഖക്കു

അക്കാർ സന്താന (1980)

തേരാടെയാണ്. വർണ്ണത്തിലെടുത്ത ഈ ചിത്രത്തിൽ, പക്ഷേ, തീവണ്ടി പച്ചപ്പടങ്ങൾക്കുമുന്നോട്ടുള്ള ഒരു വിദുരസൗമ്യമായാണ് കടന്നുപോകുന്നത്. എക്കാർക്കറ്ററാ നഗരത്തിലേ ത്തക്കാണ് ആ തീവണ്ടി പോകുന്നത് എന്ന് പെടുന്നുതന്നെന്ന സം തിരിച്ചറിയുന്നു. നമുക്കു നേരിക്കായി എതിരിട്ടി ശയിൽ പാതയിലൂടെ കാരുകളും, വാനുകളും, ലോറികളും കടന്നു പരുന്നു. ആരോ നമുക്കുവേണ്ടി ശബ്ദപാമ തിലൂടെ സനദ്ധം വ്യക്തമാക്കുന്നു. “സെപ്റ്റംബർ ഏഴ്, 1980. എക്കാർക്ക തയയിൽനിന്ന് ഒരു പിലിം യൂണിറ്റ് ഹാസ്തി എന്ന ശ്രാവത്തിലേയ്ക്ക് വൻ കയാണ്.” നമുക്കുവേണ്ടി സനദ്ധം ഓന്നുകൂടി വിശദമാക്കുവിധിയം ഒരു ശ്രാവവും പാതയോരത്തു നിന്നെ ആന്നേന്നുനിന്നു സംസാരിക്കുന്നു. നഗരത്തിൽനിന്നു ക്ഷാമരത്തക്കുറിച്ചു സിനിമയെടുക്കാൻ വനിതിക്കുകയാണ് ഇവർ. ക്ഷാമം, അത് ഞങ്ങളുടെ മേൽ എഴുതിവെച്ചിട്ടുണ്ട്. “വടികുത്തിപ്പിടിച്ച്, കുണ്ടിനെ കൈത്തുവെച്ച്, വൃഥതക്കു തൊടുടു തയുതനെ ഒരു ശ്രാവിണിപ്പിയും നിൽക്കുന്നുണ്ട്. ഷുട്ടിങ്കിനു ശ്രാവത്തിലെത്തിയ ഉടനെ സംവിധായകനായ സെൻ നേരിട്ടു കേരക്കാനിടയായ ഒരു ശ്രാവവുംഞ്ഞേ അതെ വാക്കുകളാണ് അശരിരിയായ വോയ്സ് ഓവിജൻ തുകർച്ചയായി ചിത്രത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുത്ത. തിരക്കമയേക്കാൾ മനോധരമരിതികൾക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകുപ്പെട്ട ചിത്രത്തിൽ സ്ഥിരാ പാട്ടിൽ അഭിനയിക്കുന്ന ഒരു പേശം സ്ഥിരാ പാട്ടിൽ എന്ന അഭിനേത്രിയുടെ തന്നെ പിലിം യൂണിറ്റിലെ എല്ലാവർഘതനെ, സംവിധായകനായി ധൂതിമാൻ ചാറുമ്പുണ്ടി ഒഴിച്ച്, അവരവരായും. അഭിനയിക്കുന്നു. ക്ഷാമകാലത്തെ ശ്രാവിണിഭാര്യയുടെ കമാപാത്രമായ സംവിത്രിയായി സിനിമയ്ക്കുള്ളിലെ സിനിമയിലും സ്ഥിരാ പാട്ടിലിന് അഭിനയിക്കേണ്ട തുണ്ട്. സമകാലിന് ജീവിതത്തിൽക്കൂടുതലും ശ്രാവിണ യാമാർത്ഥവുംതെ പ്രതിനിധികൾക്കാനായി ശ്രീല മഹുംദാർ അവതരിപ്പിക്കുന്ന ദുർഗ്ഗയും ചിത്രത്തിലുണ്ട്. ഹാക്കംറിയിലെ പണിക്കിടയിൽ കൈമുറിഞ്ഞുപോയ അവവരുടെ ഭർത്താവ് പിടിയിൽ വെറ്റ

ചിത്രീകരണ വേളയിൽ

തെയിരിക്കുന്നോൾ, ദുർഗ പണി
യെടുത്ത് കൂടുംബം പൂലർത്തുന്നു.

எனவே திருச்சுரியூட்டு. மாங்குப்பு
ரூஜ் ஸ்விதயாஸ் கெட்டிடத்திலெ
தாமஸகாரியாய வழுவேடு.
பளியெடுக்கானான்று பூர்வ
யேடு. தெல்லை குழுள காளி கவு
நத். ஸினிமாக்காருடை ஸ்ராமத்திலெ
தாமஸ் நாடுகார்க்கிடயில் பூதி
யொரு க்ஷாமத்தினு காரணமாகுந
தோட ஸங்பார்ஷம் உடலெடுக்குநூ.
ஸினிமாக்கார் நாமத்திலேய்க்கு தி
ரிசூபோக்குநூ. ஸாவியாக்கார் ஒரு
ஸார்ட்டினில் 1943-லெ க்ஷாமத்தை
கூரிசூாம் லோக்குறுப்புத்தக்குரிசூாம்
ஸ.ஸாரிக்குநூஸ். நம்முடை வெ
ஶாஜித், அவிகெத் வெஶாஜித் எரு
வோங்குவு விளித்தில். ஏறு வூஜூத்தில்
உதிர்த்திடில். ஏக்கிலும் ஏறு வர்ஷ
த்தில் அவனுகோடி மாங்குப்பு வி
ஶாநூ மற்சுவிளை.

സിനിമയെക്കുറിച്ചും സിനിമയെ ടുക്കുന്നതിരെ യാർദ്ദിക പ്രതിസ സ്ഥിക്കേള്ക്കുറിച്ചും എടുത്തിരിക്കുന്ന സിനിമയു 1960-ലെ സാന്നം ചിത്ര വുമായി സംവിധായകൻ ബാണി പ്ലി ചീരിക്കുന്നത് ശ്രദ്ധേയമാണ്. വർഷംപിത്രത്തിലും ഓട്ടുട്ട് വിമാനത്തിരെ വരവ് ശബ്ദപമത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കേണ്ടതുനും ഒരു വലിയ മരത്തിനുകീഴിൽ വൃഥതായ ഒരാൾ കാതോറിന്തു മുകളിലേയക്ക് മാനം നോക്കി നിൽക്കുന്നു. എന്നാൽ, ‘ബബേച്ച ശ്രാവണി’ൽനിന്നു വധു സൗമായി ഇന്ന രംഗത്തിൽ ദുശ്യം

ପକ୍ଷାର୍ଥତିତିତିରିକିକୁଣାଟ ଉତ୍ତରତିଲି
ରିକୁଣ କ୍ଷୁମାର୍ଯ୍ୟର କାହିଁପ୍ରାକିଳ
ନିଗାଣୀଁ. ହୋଇବୁଥିଁ ନିଗିମ୍ୟ
ଏବଂ ପ୍ରଚାରଣା ଶ୍ରାମତିଲେଇକୁ
କଟନ୍ତୁପରାନ୍ତିରେ ରସକରମାଯ
ଓ ପରାମର୍ଶର ବ୍ୟସ୍ତିଶାବ୍ଦିତଙ୍କୁ
ଛିଲାଯି ଅବତରିଷ୍ଟିକରେଷ୍ଟପ୍ରତିରିକୁ
ନାହିଁ. ଶର୍ଵେଯମାଣୀଁ.

സിനിമയെക്കുറിച്ചും ബന്ധാൾ
ക്ഷാമത്തെക്കുറിച്ചും എന്നതുപോലെ
രണ്ട് ചലച്ചിത്രകാരരെ ആത്മ
വിചാരണയുടെ കൂടി ചലച്ചിത്രമായ
'അകാലേർ സാസ്യൻ' എടുക്കുന്ന
തിനും പത്തുവർഷം മുൻപെടുത്ത
'ഇൻഡ്രവ്യൂ', നേരിട്ട് തന്നെ രാ
ഷ്ട്രീയ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നു.
രാഷ്ട്രീയ സിനിമയുടെയും ക്ഷുഭി
തയ്യാറുന്നതിൽനിന്നേയും കൊൽക്കത്ത
യുടെയും ചലച്ചിത്രകാരന്മായി സൗഖ്യം
അറിയപ്പെട്ട് തുടങ്ങുന്നത് ഈ ചി
ത്രത്തിലുംനിന്ന്. സംശയങ്ങളുടെ
അല്ല, പരിഹാസത്തിന്റെയും
കോ-പത്തിന്റെയും നിശ്ചയത്തിന്റെയും
സിനിമയാണ്, 'ഭൂവൻ ഷോം'നു
തൊടുപാടിന്നാലെ, 1970-ൽ ഈ ഇന്ത്യിൽ
ഈ ചിത്രം മുൻഭവ്യൂവിനു പോകാ
ന്നായി സാധിപ്പിക്കേണ്ടാട്ടും. സുകും
തെരഞ്ഞെടു നടക്കുന്ന യുവനായകരനെ
അവതരിപ്പിക്കുന്നത് രജീത് മലീകൻ
എന്ന നടന്നാണ്. തരംഗേ ആരുഗ്യസിനി
മയിൽ രജീത് മലീകകായിത്തന്നെന്ന
അഭിനയിക്കാനായിരുന്നു അയാളും
ഒരു നിയോഗം. സ്ഥിരതാ പാട്ടിലിനെ
പോലെ അയാൾക്ക് മരദാരു കുമാ
പാത്രത്തെക്കുടി അവതരിപ്പിക്കേ
ണ്ടിവന്നില്ല. ഇംഗ്ലീഷിലെവേണ്ടണമുണ്ട്
സിനിമയെടുക്കുന്ന പ്രക്രിയയ്ക്കും
ചരിത്ര രാഷ്ട്രീയ സാമൂഹ്യ പ്രമേയ
അർഥക്കൈനന്നതുപോലെ പ്രാധാന്യം
നൽകിയിരിക്കുന്ന ഈ ചിത്രം മുന്നു
കാണുന്നോമോ. പുതുമ നഷ്ടപ്പെടാ
നിടയിലാണ്.

வெங்கலாரன்றி ஏறு ஸ்மாபன
தனில் கூடுதல் மெசுவெஸ்ட் ஏறு
ஜோலி உரப்பாயிக்கெள்ளிருக்கும்
எறுபங்கரித்தில், மூலிரவூபுவிகு
வேளை விழேசு வேஷம் அனேகிட்டு
ட்ராமில் யாத செய்யுமதினிட
ய்க்கான் நாயகன்றி பிடிச் மானி
கயில் கள், ஏறு யுவதி அயலாணு
உருளோகிக்கொள்ளிருக்கும். எடு
வில் ரஜிஞ்சு மலிக்க யுவதியோக்

പ്രേക്ഷകരോടും സന്ദർഭം വ്യക്തമാക്കുന്നു. സംഭവവഹുലമല്ലാത്ത ഒരു ജീവിതമാണ് തന്റെതന്നും. മുണ്ടാൻ സെൻ എന്ന ചലച്ചിത്രകാരൻ തന്റെ ഒരു ഭിവസത്തെ ജീവിതം സിനിമയായി പകർത്തുകയാണെന്നും തനിക്ക് തൊട്ടു പിരിക്കിലുള്ളയാൾ ചരാചരാഗ്രാഹകനായ കെ.കെ. മഹാ ജൂനാബേണും എല്ലാം വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് കുറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിനിടയ്ക്കാണ് ‘കട്ട്’ എന്നും പറഞ്ഞ മഹാജൂനും കുട്ടരുട്ടാമിൽനിന്നുമിരിഞ്ഞിപ്പോകുന്നത്. അപ്പോൾ “ഇനി താനൊരു കാര്യം പറയാം” എന്നായി അധാർ. “നിങ്ങൾ കാണുന്നതൊന്നും യഥാർത്ഥമല്ല. താങ്ക് യഥാർത്ഥമല്ലാണ്. നിങ്ങൾ കണ്ണ മോട്ടോ യഥാർത്ഥമല്ലാണ്. ഈ ഇൻഡ്രവൃഷ്ടി പൂർണ്ണമായും യഥാർത്ഥമല്ലാണ്. നിങ്ങൾ എരുപ്പ് അഭ്യർത്ഥിയും അഭ്യർത്ഥിയും.” തുടർന്നുനാം കാണുന്നത്, ‘പിംഗർ പാഞ്ചാലി’യിലെ പ്രശ്നമായ രംഗമാണ്. ദുർഘയുടെ മരണശേഷം അച്ചൻ വിട്ടിലെത്തുന്നതും അഭ്യർത്ഥിയായ സർ വള്ളയ (കരുണ ബാനർജ്ജി എന്ന നീ) കരയുന്നതും കണ്ണ കാണികളായ നാം തിരിച്ചു നായകനിലെത്തുന്നോൾ, ഒരു ധാത്രകാരൻ: “... എന്നതാണിൽ? ഇതാണോ സിനിമ? ഇത് എരുപ്പ് കമ്മയാണ്, നിങ്ങളുടെ കമ്മയാണ്.” അടുത്ത ദുശ്യത്തിൽ നാം കേൾക്കുന്നത് “ഇക്കിലും സിനാബാദ്” എന്നാണ്.

ഒരു പോസ്റ്റ്. സമരം ചെയ്യുന്ന സിനിമാ താഴിലാളികളുടെ ഡിമാന്റുകൾ, ഒരു പോസ്റ്റിൽ വിറുദ്ധിയ കമ്മയായ എത്രോടെ ഒരു താര. വെടിവ യക്കുന്ന ശബ്ദം. ദ്രുതഗതിയിലുള്ള ക്യാമറാചലനവും ചിത്രസന്നിവേശവും. പോലെ പ്രക്ഷൃംഖ്യമായ കൊൽക്കത്താ തെരുവുകളുടെ റാഷ്ട്രീയ ദുശ്യങ്ങളും നിരയുന്ന ഇരു സിനിമയുടെ തുടക്കത്തിൽ നാം കാണുന്നത്, നഗരത്തിലെ പഴയ കൊഞ്ചിലാണിയൽ പ്രതിമകളിലും സ്ഥാനക്രമരായി, കയറുകൊണ്ടും ബന്ധനസ്ഥരായി, തുറന്ന ട്രക്കുകളിൽ അനാമരായി മലർന്നു കിടന്നു സഖവിക്കുന്നതായാണ്. ‘മഹാപൂർണ്ണമി’യിൽ, 1991-ൽ ഇതേ നിയോഗം സെൻ കണ്ണത് കമ്മ്യൂണിറ്റി നേതാ

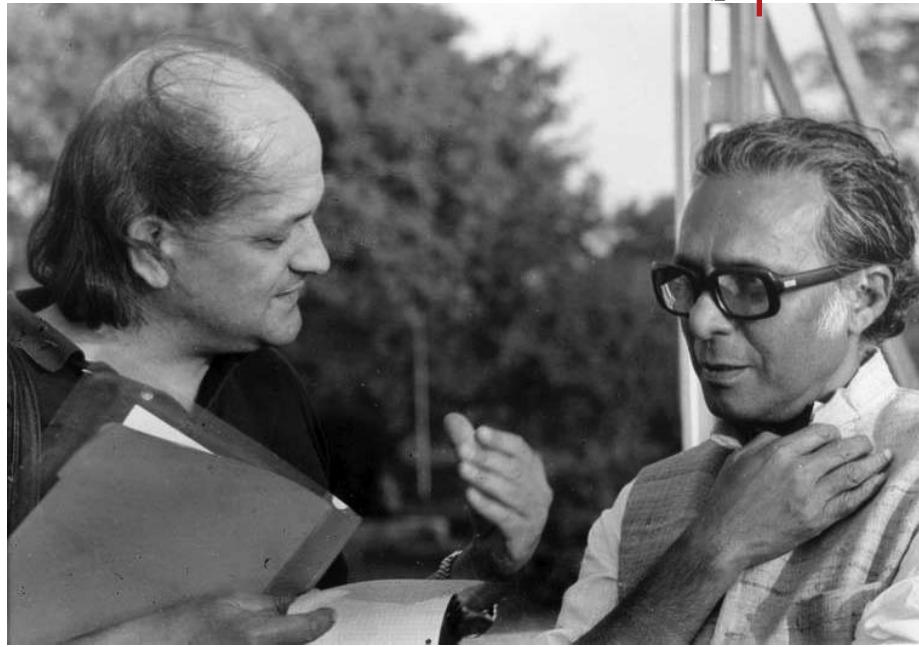
കലും പ്രതിമകൾക്കായിരുന്നു.

യാമാർത്തമുഞ്ചിലേക്ക് കടനുചെപ്പുന്ന ക്രിമി

കെള്ളാടിക്കുട്ടിൽ വസ്ത്രവില്പനയും ദ പ്രാർശനവസ്ത്രവായി കോട്ടും സുട്ടുമിട്ട് നിൽക്കുന്ന വെള്ളക്കാരൻ ബാം ബോമ്മയ്ക്കും ചിത്രത്തിൽ ഏറ്റെ അവസാനത്തിൽ സമാനമായ വിഡി നേരിടേണ്ടിവരുന്നു. ശ്രാം ബെന്നഗലിഞ്ചു ‘അക്കുറി’ലും അരവി നാൾ ഉത്തരാധനയും തിലും എന്ന തുപോലെ ക്ഷുഭിതന്നായ യുവാവർക്കും കെള്ളടുത്തുവെണ്ടിയും ഇതുകൊണ്ടും അരിശം തീരാഞ്ഞന്ന നായകൻ ഉടൻതെ കെള്ളാടിക്കുട്ടിലെ വിവേഗരൂപത്തെ വിവസ്തൂമാക്കുന്നു. അകമ്പടിയായി പ്രക്ഷൃംഖ്യമായ നഗരദുശ്യങ്ങളും ശബ്ദങ്ങളും മാത്രമല്ല, ഗോത്രവാശങ്ങളും മാർച്ചിൽ ഉയർത്തിപ്പിച്ചിട്ടുവെണ്ടിയും അവരുടെ നാടൻ ആയുധങ്ങളും ഉണ്ട്. ചിത്രം അവസാനിക്കുന്നത്, ആദ്യം നാം കണ്ണ ബീട്ടി ഷ്ടർജ്ജ് പ്രതിമകളിലും അവസാനം നാം കണ്ണ നഗരനാക്കപ്പെട്ട കോട്ടും സുട്ടും നഷ്ടപ്പെട്ടു, ദെഖ്തക്കാരൻ ബാം ബോമ്മയിലും ആണ്. കോട്ടും സുട്ടും കിട്ടാത്തതുകൊണ്ടാടുവിൽ നാടൻ വേഷത്തിൽ തന്നെ ഇൻഡ്രവൃഷ്ടിനു

ചെന്ന യുവാവിനോടു ചോദിച്ചു ഒരു ചോദ്യം സംഖ്യായകനും ലഭിച്ചത് ഷുട്ടിങ്ജിനീയർക്കാണ്. റായിയൂടെ ‘പ്രതിദിവസ്’യുടെ ഷുട്ടിങ്ജ് കണ്ടുവന്ന നെമായ്യു വേലാഷാണ് റായ് ചിത്രത്തിലെ ഒരു ഇൻഡ്രവൃഷ്ടം സെന്റിനോട് പറയ്തതെന്നത്. (ഈ ദശകത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ സംഭവം ഏത് എന്ന ചോദ്യത്തിന് ഡിറോഡി ഉദ്യോഗാർത്ഥി നൽകിയ മറുപടി വിയറ്റുന്ന യുദ്ധം എന്നായിരുന്നു.) ചോദ്യത്തിലെ ഒരു വാക്കും ഉത്തരം മുഴുവനും മാറ്റി സെൻ അതുപയോഗിച്ചു (ഇന്നത്തെ ഏറ്റവും വലിയ സംഭവം ഏത് എന്ന തിന്ന് രണ്ടും മലിക്ക് എന്ന നടൻ, രണ്ടും മല്ലിക് എന്ന കമ്മാപാത്രം, മറുപടി പറയുന്നു: “എന്റെ ഇൻഡ്രവൃഷ്ടി, സാർ”). വേഷം വിവേഗമായി ഉത്തരത്തുകൊണ്ടു മാത്രം മെച്ചപ്പെട്ട ജോലി നഷ്ടപ്പെട്ട നടൻ ഒരു മുന്നിൽ അദ്ദേഹം യാഥാർത്ഥി ഒരു വിചിത്ര കമ്മാപാത്രത്തെ ഒരു സന്ദർഭത്തിൽ സംഖ്യായകൻ അവതരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ശബ്ദപമതിൽനിന്ന് നമുക്കുയാളേ തിരിച്ചറിയാനാകുന്നു. “ഞാനാണ് പ്രേക്ഷകൻ.” ജോലി നഷ്ടപ്പെട്ടതിൽ സ്ഥാനമുണ്ടെന്നു എന്ന പ്രേക്ഷകൻ ചോദ്യത്തിന്, ഇപ്പോൾ നിന്നും ഉദ്യോഗാർത്ഥി മറുപടി

ജർമ്മൻ ചലച്ചിത്ര സംഖ്യായകനായ റീൻഹാഫ് ഫോഹിനോപ്പം |

பலியுமான். பேரூச்சிகள் அபூர்வ
அயாஸ்கன் தொனிய ஒரு ஸதூப்
நாயக்கோடு பரியுமா. “நினைவு
எரு நூலாயங்கள்” (அவங்வங்கிலி
அலியிசுதிகாள் ரஸூல் மஹி
கிள் கார்லெ விவாரி சல்சிட்ர
மேல்யித்தினா மிகஷ் நடநூலை
அவார்ல்லி லலிசுத்.)

எஸ்.நி. என்ற கொல்க்கத்தை பலசிடிடு திடைக்கின்ற முடிவு ரள்ளு சிறுவர்கள் ‘கொல்க்கத்தை 71’-ல் ‘பதமி’க்குமூலம் (கொல்க்கத்தையை கூறிச் சொன் ஏடுத்த யோகவு மெழ்வியான் ‘கொல்க்கத்தை ஏன் ஏது யொராடா’. இல்லம் வியலிலூப் பலசிடிடுகாரராய் ஏற்றுக்கொண்டு மோவ் சென்னிமைக்குரிசெடுத்த யோக்குமெழ்வியாகாகடு கொல்க்கத்தையில் பத்துடிவெஸ்.- முளாச் சென்னிமெழ்வு ஒது ‘போலீட்டர்ய்’ ஏற்ற பேரிலும் இருக்கி). ராயியூ. தங்கே தாய் ஒரு கொல்க்கத்தை பலசிடிடு திடை ஏடுத்து ஏற்கிலும் ஏற்பட்டு கல்லிலை ராஷ்டிர திசைகளை கூறுவிட தயாவுப்புக்குதிர்க்கியது. நக்ஸலெல்லார் கொல்க்கத்தையூடெய்யு. யோக்குமெழ்வு ரயியார்த்தம். சென் பலசிடிடு திடைக்கின்ற கொல்க்கத்தை சிறுவர்களில் உபயோகிசூர். (மொத்த மொத்த பலபேர்களையில் ரயார்த்தவை திடைக்கின்ற நடவிலேக்கு கடன்னுசென்று பகர்த்திய ஆசூங்களான், ஸாவி யாயகங் தெள்ள கொல்க்கத்தை சிறுவர்களில் உபயோகிசூர். மொத்த பதினால்ல சென் சிறுவர்களில் கூடு மர கெக்காரும் செய்து கெ.க.க. மஹாஜங்கள்.) ஹார பாலவு. கு திரங்குதயவு. நெப்பிரெய்ரிருக்கலு. விளைக்கு. வயலிக்குக்கு. ரோகன் அங்க் ரோச் நடத்தவு. ஆர்ஜாபு ஜயு. விதார்த்தி பிரகேஷாவே. பொலிஸ் வெடிவெப்பு. ஏல்லின்கூடு கலாய மனுச்சுரு. ‘ஞான்ரெப்பு’விலெ கோட்டு. ஸுட்டுமிட ப்ரத்திரௌ வெற மறை. ‘கொல்க்கத்தை 71’-என் தூட கைத்தையில் தெளை மறுவெ களிலூப் காதிலுமாயி கடன்னுபோகுந்த அதிர்த்த தாழ்த்திலான்.

പാർലമെൻറി ജനാധിപത്യത്തി
ന്റെ പരിഹാസ്യതയെ അവതരി
പ്പിക്കാനായി ചിത്രത്തിലോടുള്ളത്
വെള്ളിത്തിരയിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു
നാൽ 'വോട്ട് ഫോർ' എന്ന ഹംഗീഷ്

ତ୍ରୟତେତ ତୁଟରଣୀରାଙ୍ଗିଯ ‘କୋ ରସ.’ ସମକାଲୀନ ଯାମାର୍ଥତ୍ୱରେ ଏହି ସୁଶ୍ରୁତଙ୍କରୀ ଶବ୍ଦଙ୍କରୀଙ୍କୁ ଯାତ୍ରାରୁ କୁରାବୁମିଲ୍ଲାତ ହୁଏ ଛି ତ୍ରେ । ଅଵସାନିକାରୋବୋଶ, କୋଟ୍ଟୁ ସ୍ଵାକ୍ଷରିତ୍ବ କୋଟ୍ଟୁଯିରେ ସୁରକ୍ଷିତରେ ଯିରିକାରୀ ପରଗତିରୁ ଭିନ୍ନଣି ଯୁଧରେତି, ଯୁଦ୍ଧକଳ୍ପି କରିଷ୍ଟକର୍ତ୍ତୁ ତାରିଲାଭିକ୍ରମେଲ୍ଲାମାଦ ଆୟନ ପଲିଯ ରୁ ସଂଘାତ, କୋଣାର୍କ ପିଲ୍ଲାପରିତିରୁ ମୁତିରୁକ୍ତ୍ୟାଙ୍କ । ଓରୁ ଗରି କମରେ ଆୟାରାମାକି ହି ଓତିଲୁବୁ ପରଗତିରେଲ୍ଲମାର୍ଯ୍ୟାତ ମୁଶର୍ଯ୍ୟିଲୁବୁ । ସମାନମାର୍ଯ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରକିର୍ଣ୍ଣ ନିଲପାଦାଙ୍କ ଲୋକ ଅଵତରିଷ୍ଟ ଚର୍ତ୍ତର । ମିମୁର୍ଣ୍ଣ ପକ୍ଷବର୍ତ୍ତନିଯୁବୁ ମତା ଶକରୁ ତଣେଜ୍ଞର ହୁଏ ଆୟ ସିନି ମହିତ ଅଭିନ୍ୟାଷ୍ଟିତ ଶୋଭାବେତି କଳାଯିଟିକାଙ୍କ । ‘ଭୁବନେ ଷେଖାମି’ଲ୍ଲାର ନିଗିମାନକାର୍ଯ୍ୟ ସାଧୁ ମେହର ଓରୁ ରୁକ୍ଷାରାଙ୍କ ହୁଏ ନିଗିମିଯିତ । ଓରୁ ରଂଶ ଅଵସାନିକାରୋବୋଶ ନାଂ କାଣ୍ଟୁନାତ ରୁକ୍ଷାରାଗେତିର ପିରିଳ ଚୁଣକି ଶାମା ମୁଶ୍ରୁବାଙ୍କ ଆୟାଶକର୍ତ୍ତା ଚାର୍ଦ୍ଦିଃପ୍ରାତିଶ୍ରୀର ଅଭିମାନକାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାତିଶ୍ରୀର ଅଭିମାନକାର୍ଯ୍ୟର ଭାବରେ ଶାମାମୁଖୀୟ ରୁକ୍ଷାରାଙ୍କ ନାଂ କାଣ୍ଟୁନାତ, ଉତ୍ସର୍ଗତିପ୍ରାତିଶ୍ରୀ ନାଟର ଆୟୁଧଙ୍କ ଭୂମାଯି କ୍ଷୁମାରିଯକରୁ ନେରେ ବାଟିଯ ରୁକ୍ଷାନ ନିରାଶର ଭୂମାଯି ଆୟଙ୍କ । ପିରିଳରେ ଅଭ୍ୟାସରୁବୁ ନାଲି ଶେଷମାଙ୍କ । ଚୁଣକରେ ପ୍ରତିକାର ତିରେ ବୟାପ୍ତିରୁ ଲୋକ ଏହି ନିରାଶର ଭୂମାଯି ଆୟକାରିକର ଆୟାଜ୍ଞ କାଣ୍ଟୁନାତିରିଗିନ୍ ଏଲ୍ଲାବରେଯୁ । ପିଲକି । ପଲିଯ ପାରକର୍ତ୍ତା ମୁକ୍ତ ଭୂମି ଉତ୍ସର୍ଗନ ସୁରୁଗ ଅଭିମୁଖ ମାଯି ନିର୍ମାଣ ରକତସାକ୍ଷିତ ଆ ସାମରିତରେ ଭାରକର୍ତ୍ତାକ୍ରମାନ୍ତରେ । ଓରୁ ପ୍ରିଣ୍ଟ ଷେଟ୍ଟିର ପିରିମବସାନିକାର୍ଯ୍ୟ ପୋଶ ବାକୁକର ତେଜିଯାନ୍ତି । “ଏହୁଣେରୁ ନିର୍ମକୁ, ଏହୁଣେରୁ ନିର୍ମକୁ, ଜୀବିତରେଯୁ । ସାତ ପ୍ରେସେରୁ ନିର୍ମାଣ କଷିକରେ ଭାରକର୍ତ୍ତାକ୍ରମାନ୍ତରେ ।” ହୁଏ ପିରି ତିରେ ଅଭ୍ୟାସରୁ ପାରକର୍ତ୍ତା କରିବାରେ ପାରକର୍ତ୍ତା କରିବାରେ ।

കുറെ ക്രഷണത്തിനേത്തിയത്. തുക്കിക്കൊല്ലായും റംഗം ഷ്ടൈപ്പ് ചെയ്യുന്നതിന്റെ രൗഷങ്ങൾക്കിടയ്ക്കാണ് ഫോൺ വന്നത്. സെൻസർ ആശുപ്തിയിലെത്തിയ ശേഷമാണ് മരണം നടന്നത്. 1974-ൽ എടുത്ത ആര്ത്ഥക്കമാപരമായ അവസാന ചിത്രത്തിൽ ഒരു അനുരധത്തിലായി ഘടടക്കം അവതരിപ്പിച്ച കുറുക്ക് പാരക്കെട്ടുകളും ഗംഭീരസൗഖ്യങ്ങളും ശക്തിയോടെ തന്നെ ചിത്രത്തിലെ അനുരധത്തിലുണ്ടെന്ന് തീർച്ചയായും സെൻസർ അവകാശപ്പെടാനിടയിലുണ്ട്.

പ്രേമണ്ണ് മുണ്ടാർക്കുന്നു
ഇന്ത്യൻ ഗാന്ധാർവ്വം

പ്രമാണവു നംതരംഗസിനിമയിലെ
ഗോദാവരിൽന്നേ ചലച്ചിത്രരിതികൾ
സികിക്കിച്ചുതുക്കാണ്ടായിരക്കണം,
പ്രധാനമായും എഴുപതുകളിൽ പു-
രത്തിനാണ്ടിയ ചിത്രങ്ങളുടെ പേരിൽ
ബാൻ ഏരി വിമർശനത്തിനു വിധേ-
യന്നായത്.

‘ഭവൻ ഷോമി’ലും ‘ഉള്ളർവ്വു വി’ലും പ്രമേയത്തോടും സമീപവ തോടും ചേർന്നുപോകുന്ന കലം പരമായ മികവ് ഇന്ന റിതികൾ പിന്നുടരുമ്പോഴും സംഖിയായക്കനു നിലനിർത്താനായി എങ്കിലും പെട്ടെന്നുതന്നെ ഇന്ന സങ്കേതങ്ങളെല്ലാം വെറും സെൻ ശിമിക്കവുകളായി വി ലയിരുത്തെപ്പട്ടകയുണ്ടായി. എഴു പത്രകളുടെ അവസ്ഥാന്തരിൽ പാരയ ബോംബെ നഗരത്തിൽനിന്നു കേട്ട ഒരു കമയുണ്ട്. വിദേശ നഗരങ്ങളിലെവിടെയോ ഒരു ചലച്ചിത്രമേ ത്രയ്ക്കിടയിൽ ഇന്ത്യൻ ഗോദാർ ദായ മൃംഖാർ സെൻ സ്ഥലത്തുണ്ട് എന്ന് ആരോ ഗോദാർഭിനെ അറിയിച്ചു. മൃംഖാർ സെൻ വിമർശന കൂതുകിയായ ആരോ പ്രചാരിപ്പിച്ച കമയിലോ വാസ്തവത്തിലോ ഗോദാർ പ്രതികരിച്ചത് രസകരമായി ടാണ്. “മൃംഖാർ സെൻ ഇന്ത്യൻ ഗോദാർഭവന്നു പറയുന്നതല്ല, തന്നെ പ്രമാണവും മൃംഖാർ സെന്റാബാബന്നു പറയുന്നതാണ് ശരി.” റാഷ്ട്രീയ സിനിമയെക്കുറിച്ചുള്ള ഗോദാർഭി ഏറ്റ് പ്രശ്നങ്ങളായ ഒരു നിരീക്ഷണത്തെ മുൻനിർത്തിയും സെന്റാബിരേഖ റാഷ്ട്രീയ സിനിമ വിമർശകൾപ്പട്ടകയുണ്ടായി. സിനിമ റാഷ്ട്രീയമായി ഏടക്കാനെ

ତିଣୁ ପକଳ ରାଷ୍ଟ୍ରକ୍ଷିଯତନକୁଠିଛୁ
ନିରୀମାଯକକୁହେଲାଗୁ ଲୋଗୀ ଚେତ୍ୟୁ
ନାହିଁ ଏଣାଯିରୁଣ୍ୟ ଵିମଶା (not to
make political films but to make films
politically) ଏଣାଯିରୁଣ୍ୟ ଶୋଭାର
ଦିଲ୍ଲୀ କାତ୍ତପୁର୍ବକ.)

விளைவு பூலருநூ. விளைவு ரெடி விவ
ஸமாரலிக்குநூ. ஸிதா எஸ் அவ
தில்லிக்குந அமை கல்கனியட்டில்
கட்டிக்குநூ. பூக்குயறுநூ...

പത്തു വർഷത്തിനുശേഷമാണ്, ‘പെട്ടുന്ന ഒരു ദിവസം’ അപ്പത്യക്ഷനായ ശശാങ്കൻ രോയ് എന്ന റിക്കയർഡ് ബ്രഹ്മപുരാക്കാരിച്ചുജോ ഏക ദിവസം അയാനക്ക് (1989) എന്ന ഫിലിപ്പിത്രം ഇരഞ്ഞിയത്. തിരോധാ നാട്ടുക്കുറിച്ചുജോ ആദ്യചിത്രത്തിൽ എൻ അവസാനത്തിൽ മാത്രമാണ്, മട്ടാണിയെത്തുന്ന മൃത്യുകളായി മമതാ ശകർ അവതരിപ്പിക്കുന്ന ചിന്ഗവിഭേദ നാം കാണുന്നത്. ശ്രീരാമാഖര അവതരിപ്പിക്കുന്ന ശശാങ്കനെയാണെന്നിൽ ചിത്രത്തിൽ തുടക്കത്തിൽ മാത്രമേ നാം കാണുന്നതുള്ളൂ.

ରଣ୍ଟୁ ଚିତ୍ରଙ୍ଗାଳିଲୁ । ତିରୋଯା
ନତିରେଣ୍ଟ ପେଇସିଲି ଆବରେକଣ୍ଠେ
ସାହିତ୍ୟ ଏଣ୍ଟନିତିରେ ଉତ୍ତର ନାହିଁ
କାହିଁ ସଂବିଧାଯକଙ୍କ ସମାଜର
କାଣିକକୁଣ୍ଠିଲୁ । ବ୍ୟାସ୍ୟକଳେ ଦେଇଯୁ
ଆଯତ୍ତ କାରାରୁ ଦେଇ ଯୁ । ଉଠକଣ୍ଠୀ
କରିବକୁ । ସଂଶୟଙ୍ଗରେକିବୁ । ପ୍ରତି
କରଣଙ୍ଗରକୁ । ଅଛିବୁ ପ୍ରାୟାଙ୍ଗୁ ।
ନାହିଁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ନାହିଁ । ମଦଙ୍ଗିରେ
ତୁମ ଚିନ୍ତାବିନେଣ୍ଟ ତିରୋଯାଙ୍କ ଓରୁ
ବିପରେତେଇଯଙ୍କୁ ମାତ୍ରମାତ୍ର ରୁକ୍ଷା
ବେଳିଲି, ମଦଙ୍ଗିବିରାତ ଶଶାଙ୍କନେ
କାତନିରୁକ୍ଷା ଓରୁ ପରିଷଃ କଶିଣିଲି
ରିକଲୁଣ୍ଟ । ରାମପାଦ ଚାହୁରିଯୁଦ
କମ୍ପିଲିନିଙ୍କ ଓରୁ ବାକ୍ୟ । ଆର୍ଯ୍ୟ
ରୁକ୍ଷା ଶଶାଙ୍କରେ ଜୀବିତାବସମୟ
ମନ୍ଦ୍ରିଲାକବୁଦ୍ଧାନ ସଂବିଧାଯକଙ୍କ
ସହାଯକମାଯିତ । “ମନ୍ଦ୍ରିଲୁ
ଜୀବିତମେ ମାତ୍ରମେ ଜୀବିକାକୁ ଏକନ
ତାବୁ ବୁଝିବାକୁ ।”

സമാനതകൾ ഒന്നിൽ കൂടുതലുള്ള നല്ല രേഖ സെൻ ചിത്രങ്ങൾ ഓയി ‘വണ്ണപ്പറ’ (1983), ‘അന്തർനിൻ’ (1994) എന്നി സിനിമകളിൽ, ക്ഷാമ തത്തക്കുറിച്ചും സിനിമയെക്കുറിച്ചു മുള്ളേ സ്വംതിരാ പാട്ടിൽ വർണ്ണണി നിമയിലെന്നതുപോലെ, പഴയാരു വലിയ മാളികവീട് പ്രധാന കമാ പാത്രമാണ് (ക്ഷാമതത്തക്കുറിച്ചുള്ള കരുപ്പും വൈദ്യുപ്പും ശ്രാവണ സി നിമയിലെ ചെറുപ്പക്കാരിയായ സൃ ഞി ഭർത്താവുമാരാക്കളിച്ചു ചിത്ര ചൊടാവിലെത്തന്നെ മാണിക്കവീടിനും

അചാനക്കിൻ്റെ ചിത്രീകരണ വേളയിൽ |

‘പക്ഷികളും പെൺകുട്ടിയും കുറിച്ചുമുള്ള’ സിനിമയിലെ നായികയായ ഗാരി കൃഷ്ണത്രക്കാരനായ പക്ഷിവേദ്യക്കാരനുമൊത്തതുന്ന ‘ഭൂതബുദ്ധാവി’നും ചെറുതല്ലോത്ത ശ്രദ്ധയാണ് നൽകിയിട്ടുള്ളത്. ആദ്യ ചിത്രത്തിലെ നായകനായ സുലൈഫ് (സിനിജീൻ ഷാ) ഒരു ചൊയ്യാഗാഹ കനാണ്.

അതു എക്കാട്ടു തന്നെ കൊൽക്കത്തെ നഗരത്തിലെ തന്റെ മുഖ്യധനാധികാരിയിൽനിന്ന് ശ്രാമത്തിലെ ആ വലിയ പിടിലേയ്ക്ക് നായകനെ തന്നുമോശ് അതു ഒരു ചൊയ്യാഗാഹ ക്കുൾസ് സർഡ തന്നെയായി തിരിച്ച റിയുനും ജീൻസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആ മാളികയിലോരു ഭാഗത്തായി ഇംഗ്ലീഷ് (ശാബനാ ആസ്മി)യും അസ്യ നായ അമ്മ (ഗീതാ സെൻ)യും ജീവിക്കുന്നുണ്ട്.

ആഗതൻ തന്നെ സങ്കല്പിച്ചിരുന്നതു ഹോലെ മകരു വിവാഹം കഴിക്കാമെ നേരിരുന്ന നിരഞ്ഞാല്പു എന്ന് അമ്മ തിരിച്ചറിയുകയും ചരായാഗാഹക്കൻ തന്റെ നഗരത്തിലെ മുഖ്യധനാധികാരിയിൽ തിരിച്ചെത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ആ മുറിയിലെ ചുമരിൽ മുപ്പോളൊരു നിശ്ചല ചരായാചിത്രമുണ്ട്. മാളികയുടെ പ്രഥമത്തലിലുള്ള ഇംഗ്ലീഷിലും നിയുടെ ചിത്രം.

ശശികാന്ത് കൃമരിയും സംഗീത സംവിധാനവും കൈകാര്യം ചെയ്തിരിക്കുന്ന ‘അന്തരീനി’ൽ നായകൻ

(അഞ്ചും ദത്ത്) എഴുത്തുകാണാൻ. കമരയച്ചുതാനായിട്ടാണ് അയാൾ പഴയ മാളികയിലെത്തുന്നത്. ആ മാളികയിലെ താമസത്തിനിടയ്ക്കാണ് ഫോൺിലുടെ അപ്രതിക്ഷിതമായി അഭ്യന്തരതയായ ഒരു ട്രൈയൂമായി അയാൾ ബന്ധപ്പെട്ടുന്നത്.

കുടുംബം പോറ്റാൻ ബേണ്ടി പണക്കാരനായ ഒരുജുടെ ഭാരയാകേണ്ടി വന്ന നായിക (ഡിസിൾ കപാഡി ട്രായ്ക്കു രക്ഷകനാകുമോ എവരിൽ എന്ന് നാം പ്രേക്ഷകർ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെങ്കിലും ചിത്രം അവസാനിക്കുന്നോ പ്രതീക്ഷ നിഷ്പഠനമാക്കുന്നു. ഒരേ തീവണ്ടിയിലാണ് ഇരുവരും ധാരത ചെയ്യുന്നത് എങ്കിലും നായിക സ്റ്ററേജനിലിരിഞ്ഞാൻ നേരത്ത് പരസ്പരം കാണുന്നുണ്ട് എന്നിൽ കിലും നായകന് നായികയെ തിരിച്ചിരിയാനുകൂനില്ല. സാദത്ത് ഹസ്തിനു മരുമ്പായുടെ ഒരു കമയിൽനിന്നു പ്രചോദിതമായ സിനിമയിൽ സാവിധാരകൻ ടാഗോറിന്റെ ഒരു പുസ്തകം അവതരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ‘ക്ഷുഭിത പാഷൻ’ എന്ന ടാഗോറിന്റെ കമസിനിമയിലെ കമയക്കു സമാനരം എന്ന നിലയ്ക്കാണ് സംവിധായകൻ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്.

‘അന്തരീനി’ ‘വാണി ഹാരും’ ‘ഭൂവൻ ഷേഖർ’ എന്നപോലെ, വൃത്യസ്മായ രണ്ടു പ്രഥമയകമകളായും കാണാവുന്നതാണ്. രണ്ടിലും നായകനു വിരുന്നായകനായ രക്ഷകനായി

മാരാൻ കഴിയുന്നില്ല.

മധ്യവർഗ്ഗജീവിതം സിനിമയിൽ

എറുവും മികച്ച സെൻ ചിത്രങ്ങളിലെ ഏന്നു നിസ്സംശയം പറയാവുന്ന ‘വരിജ്ജ’ (1982) അവതരിപ്പിക്കുന്നത് ഒരു മജ്ജവർഗ്ഗ കുടുംബത്തിന്റെയും അവരുടെ വിട്ടിൽ വേലയ്ക്കു നിന്നിരുന്ന ഒരു ബാലഗ്രേച്ചും കമയാണ്. ഭാരവയ്ക്കും ഭർത്താവിനും ജോലിയുണ്ട്. ഒറ്റ മകനെയുള്ളത്. അവൻ സക്കൂളിൽ പറിക്കുന്നു. കൊൽക്കത്തെ 1981-എറുവും തന്നുപൂര്ണ ഒരു രാജി. കോൺച്ചുവട്ടിൽ തന്നുപൂര്ണ സഹിക്കാൻ പറ്റാതെ പലൻ അടുക്കളെയിൽ കയറിവാതിലടച്ചു കിടന്നുണ്ടാണി. കൽക്കരിയടപ്പു പൂർണ്ണമായും കെടുത്തിയിട്ടില്ലയിരുന്നു എന്നതുകൊണ്ട് ബാലൻമോനോക്കശസ്ത്രം ശരനിച്ചു മരിച്ചു. ചിന്നവിശ്വേഷിയും ശശാങ്കരിച്ചുയും തിരോധാന്തരത തുടർന്ന് വിട്ടുകാർക്കടന്നുപോകുന്ന അവസ്ഥ ചിത്രീകരിച്ചതിനും സമാനമായി, അതേസമയം വ്യത്യസ്തമായും ഭാരവയായ മമതയും ഭർത്താവായ അഞ്ചുനും അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു (പേരുകൾ രണ്ടും അഭിനയിക്കുന്നവവരുടെ എന്ന). അനുതാപത്രാട എങ്കിലും വിമർശനത്താടത്തെന്ന മധ്യവർഗ്ഗകുടുംബത്തിന്റെ നിലപാടുകൾ വിചാരണയ്ക്കു വിധേയമാകുന്നു. ഒരു

വർഷമായി കൂടു താമസിക്കുന്ന പലനെക്കുറിച്ച് തങ്ങൾക്കാനും തന്നെ അറിയുകയില്ല എന്ന് അവർ തിരിച്ചറയുന്നു.

എഴുപതുകളുടെ കൊൽക്കത്താ ചിത്രങ്ങളിലെ പ്രകടനമായ പ്രതിഫേഡ ധൈര്യം, ദ്രോധൈര്യം, അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലോ പലരും അപ്പൻ അഞ്ജുന്നുനിൽക്കും ഏതു നിഖിലം പൊതു ക്ഷീക്കുന്നു. എങ്കിലും ദ്രോധൈര്യം പ്രതി ശേഖരിക്കുന്നതിൽ സുക്ഷ്മമായ ശ്രദ്ധയിൽ, അന്തർജാഹയായി മാത്രം, അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടുന്നു. ശവപ്പുനിൽ ആളുന്ന തിനാളങ്ങൾക്കു ചുറ്റുമായും ഒരു പലരും അപ്പും കൂടു വന്ന വിച്ഛവേലക്കാരയു മറ്റും ബാലമാരും പലരും ഏർപ്പുതു ചെയ്ത ഗണേഷനുന്ന യുവാധൈര്യം മാത്രമാണ്. മതിലിലെവിട യോ പാശയ കാലത്തിൽന്നു പ്രതിഫേഡ വാക്കുകൾ മായാതെ കിടക്കുന്നുണ്ട്. ‘പ്രതികാരം’ അഞ്ജുനും അയൽക്കാരും മറ്റ് മധ്യവർഷമനുഷ്ടിയും മാത്രം പണിയെടുത്ത വിച്ചിലേയകൾ, മകൻ മകൻ മരിച്ച വിച്ചിലേയകൾ, ശവദാഹ കഴിക്കൽ ഫാൻ ഏതുനും ഉദ്ദേശം നിരന്തര നിഖിലങ്ങൾക്കാടു വിൽ, അഞ്ജുനോടു യാതൃ പറഞ്ഞ, കൂട്ടിയുടെ അരികിലെത്തി അവതന യോനും സ്നേഹത്തോടെ തലോടി ഫരിക്കുന്ന നാട്ടിലേയക്കു മാത്രമുണ്ട്. ശവപ്പുവിലെന്നതുപോലെ ഈ റംഗത്തിലും ഒരു മുഖത്തു പ്രതിഫേഡ നിശ്ചിക്കുന്നുണ്ട്. അതു യുവാധൈര്യം ഗണേഷരും മുഖത്താണ്.

ജീവിതത്തെ ആദ്യാഷിക്കുന്ന ‘അമർ ഭൂവൻ’

സാധാരണ മനുഷ്യരുടെ ജീവിതവും ആ ജീവിതത്തിലെ അനുഭവവും വിഷാദവും ആണ് പ്രസാദാത്മകവും ലഭിതവുമായ ‘അമർ ഭൂവൻ’ എന്ന ചിത്രത്തിൽ സെൻ ചിത്രീകരിച്ചിക്കുന്നത്. സംവിധായകരും അടുത്ത ഒരു സുപ്പോത് ചലച്ചിത്രകാരരും ഹാസ്ഥിരം, ഏന്നുതന്നെ വിശേഷിപ്പിച്ച ഈ ചിത്രത്തിൽ കേന്ദ്രസ്ഥാനത്തുള്ളത് ഒരു കർഷകകൂട്ടാംബമാണ്. മിഹിറും സക്കീനയും മുന്നു കൂട്ടിക്കളും. സക്കീനയുടെ മുൻ ഭർത്താവായ നൂറിന് ഇപ്പോൾ ഒരു

ഭാഗയും വേണ്ടതു പണവും ഉണ്ട് എങ്കിലും കൂട്ടികളില്ല. ഈ രണ്ടു കുടുംബങ്ങളും തമിലുള്ള സ്നേഹം തന്നെയാണ് ചിത്രത്തിലെ ഒരു പ്രമേയം. അതേസമയം, പണവും മറ്റാരു പ്രമേയമാണ്. കൃഷിപ്രയും കടം വാങ്ങിക്കേണ്ടിവരുന്ന മിഹിറിന് കടകക്കാടുള്ളൂടുകാരനു കാണ്ണുവോൾ ചാപ്പിൻ കമാപാത്രത്തെ പോലെ ഒളിച്ചു കളിക്കേണ്ടിവരുന്നു. (തന്റെ സിനിമകൾക്കുള്ളിൽ കഴിയുന്നതും, സിനിമയെ ഏതെങ്കിലും വീതിയിൽ പരാമർശിക്കാനുള്ള സാഖ്യത ഈ ചിത്രത്തിലും സെൻ ഉപയോഗപ്പെട്ടു കുടുതുനും വീഡിയോ ഷോപ്പിലിരുന്നു ചാപ്പിൻ, ‘ഷോർഡർ അംഗ് കണ്ണുകൊണ്ടിരിക്കുവോഴാണ് പലിഗഹിക്കാരനു കൊടുക്കാൻ വെച്ച മുന്നും രൂപ കൊണ്ട് മിഹിറി ഭാരവും കൊണ്ടു സമ്മാനം കൊണ്ടുവരുന്നു. ഈ റേഡിയോയിൽനിന്ന് സക്കീനയുടെയും മിഹിറിന്റെയും മകൻ ഷാഖുവിന് മട ഔപ്പേക്കാനുള്ള സംയുക്തിയിൽനിന്നും വ്യത്യസ്തമായ ഇല്ലായ്മകളുടെ വിഷാദരാഗമായി ടാഗോർ ശാന്തം വീണ്ടും ആലപിക്കപ്പെടുന്നതിന്റെ പ്രസക്തി അതാണ്. തുടക്കത്തിൽ കണ്ണ അമുഖം യുടെയും ഒക്കന്തിരിക്കുന്ന കുണ്ടതി എന്നും ചരായാചിത്രമാക്കുക മറ്റാരു പ്രസക്തിയും വെളിപ്പെടുത്തുനും അതു അവിദ്യത്തിന്റെയും ഒരു ചിത്രമാണ്. ‘ബൈശ്വ ശ്രദ്ധാന്വേഷകുട്ടിക്കുള്ളൂടുകൂടിക്കുള്ളൂടു പീചുള്ളൂടുത് അയൽവിച്ചു കാരിയെ ഒക്കന്തിരിക്കുന്ന കൂട്ടിയുമായി നാം കണ്ണംതാണ്.

കൂട്ടികൾ അതു നോക്കിനിൽക്കുന്നു. നൂറിന്റെ വീടിൽ സക്കീനയ്ക്കു യർക്കാൻ സർബാദരണമില്ലാത്തതു കൊണ്ട് വിരുന്നിനു പിറ്റേനുമാ ത്രം മിഹിറും കൂട്ടികളുമൊത്തെ ത്രുമോൾ, ഇതേ ടാഗോർഗാനം സംഗീതത്തിന്റെ അകമ്പടിയില്ലാതെ വിഷാദരാഗമായി പശ്വായതലത്തിലുയരുന്നു. സക്കീനയുടെ ഒക്കന്തിരിന്റെ കരച്ചിലിന്റെ ഒരു തുടർച്ചപ്പോലെ.

വർണ്ണാവിനിമയുടെ തുടക്കത്തിൽ തന്നുള്ള ഒരു കൂറ്റും റബ്ബും ചരായാചിത്രത്തിന്റെ അർത്ഥം ഇവാണും ഗമാണ് വ്യക്തമാക്കുന്നത്. പാനത്തിനു കൂറിപ്പിലും ഏങ്കിലും കൂട്ടികളില്ലാതെ നും റിന്റെ വീടിൽ ഒരു ദിവസം തന്മാൻ കാനെത്തിയിരുന്ന സക്കീനയുടെയും മിഹിറിന്റെയും മകൻ ഷാഖുവിന് മട ഔപ്പേക്കാനുള്ള സംയുക്തിയിൽനിന്നും വ്യത്യസ്തമായ ഇല്ലായ്മകളുടെ വിഷാദരാഗമായി ടാഗോർ ശാന്തം വീണ്ടും ആലപിക്കപ്പെടുന്നതിന്റെ പ്രസക്തി അതാണ്. തുടക്കത്തിൽ കണ്ണ അമുഖം യുടെയും ഒക്കന്തിരിക്കുന്ന കുണ്ടതി എന്നും ചരായാചിത്രമാക്കുക മറ്റാരു പ്രസക്തിയും വെളിപ്പെടുത്തുനും അതു അവിദ്യത്തിന്റെയും ഒരു ചിത്രമാണ്. ‘ബൈശ്വ ശ്രദ്ധാന്വേഷകുട്ടിക്കുള്ളൂടുകൂടിക്കുള്ളൂടു പീചുള്ളൂടുത് അയൽവിച്ചു കാരിയെ ഒക്കന്തിരിക്കുന്ന കൂട്ടിയുമായി നാം കണ്ണംതാണ്.

‘അകാലേർ സാസ്യനു’യുടെ തുടക്കത്തിലെ വ്യാഖ്യാനിന്റെ തൊട്ടു തന്നെ പടികുത്തിപ്പിടിച്ചു നിൽക്കുന്ന സ്റ്റീയുടെ ഒക്കന്തി ഒരു കൈക്കു എന്നാണുള്ളത്. തന്റെ സിനിമകളിലൂടെ ചരിത്രത്തിന്റെ ഒരു തുടർച്ചപ്പോലെ സ്വന്തം സിനിമകൾ തമിലൊരു പാരസ്പര്യവും പുലർ താനാഗാഗഹിക്കുന്ന മുണ്ണാർക്കെന്ന നീറിന്റെ ‘ബണ്യപ്പരി’ന്റെ അവസാന ദൃശ്യത്തിൽ, ജൂമിനിയുടെ ചിത്രത്തിനു തൊട്ടുകൂടുമുകളിലായി നാം കണ്ണ അതേ ചരായാചിത്രത്തിലാണ് ‘അമർ ഭൂവൻ’ ആരംഭിക്കുന്നത്. തുടർന്നു നാം കേൾക്കുന്നത് ഒരു മോട്ടാർ ബൈക്കിന്റെ ശബ്ദമാണ്. കൊണ്ട് കത്തയിൽനിന്ന് മേരിച്ചു ബൈക്കു മേരിച്ചു വോയ്ക്കിലും അവരും വോയ്ക്കിലും വോയ്ക്കിലും അവരും വോയ്ക്കിലും കമ തുടങ്ങുകയായി.